

Тверська Я.М.
НТУ «ХП»

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ: ВАГОМІСТЬ ТА ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В КОНКУРЕНТНИХ УМОВАХ

Актуальність даної теми полягає у все більшій глобалізації економіки, зростанні конкуренції, розширенні міжнародної співпраці, нестабільності як внутрішнього, так і зовнішнього середовища підприємств, що обумовлює необхідність адаптації менеджменту до нових умов [1], удосконалення системи внутрішнього контролю задля підвищення ефективності діяльності підприємств.

Вагомість внутрішнього контролю визначається його здатністю забезпечувати реалізацію соціально-економічних завдань, що ставляться підприємством, а також ефективно використовувати фінансові та інші види ресурсів на основі дотримання принципу законності.

В умовах обмеженості ресурсів для забезпечення зниження ризиків

втрати активів, підтвердження достовірності фінансової звітності доцільним є використання ризик-орієнтованого підходу. Даний підхід має стати невід'ємною частиною системи внутрішнього контролю вітчизняних підприємств, що організовують контроль за традиційною схемою [2].

Будь-які господарські процеси та операції, що відбуваються на підприємстві, є об'єктами внутрішнього контролю – плани розвитку підприємства, його стратегії, бюджети, управлінські рішення, надходження та використання інвестицій тощо [3].

Внутрішній контроль є одним з небагатьох доступних і в той же час недооцінених видів контролю, правильність використання методології якого може сприяти підвищенню ефективності діяльності підприємства. Тому у функціонуванні ефективної системи внутрішнього контролю повинні бути зацікавлені перш за все керівники та власники підприємств.

Сучасний стан організації внутрішнього контролю вітчизняних підприємств далеко не ідеальний, в результаті чого підприємства терплять банкрутства. Створення та розвиток системи внутрішнього контролю є однією із основних умов становлення правових взаємовідносин між різними економічними суб'єктами. Основна перевага такого контролю полягає в тому, що він забезпечує дієвий контроль діяльності підприємства при збереженні комерційної таємниці і дотримання законних інтересів при здійсненні господарської діяльності. Це дозволяє отримувати конкурентні переваги та удосконалювати самоорганізацію [4].

Таким чином, раціональна організація внутрішнього контролю необхідна для досягнення бажаних показників ефективності, запобігання нерациональному використанню ресурсів, уникнення нанесення шкоди репутації компанії і пов'язаних з цим наслідків, удосконалення самоорганізації та отримання переваг над конкурентами.

Література:

1. Дяченко Т. А. Особенности разработки стратегий фирм в условиях глобализации / Т. А. Дяченко // Вестник Нац. техн. ун-та "ХПИ" : сб. науч. тр. – Харьков : НТУ "ХПИ", 2006. – № 2 (1). – С. 71-74.

2. Савченко Р.О. Організація системи внутрішнього контролю на основі ризик-орієнтованого підходу / Р. О. Савченко // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. - 2013. - Вип. 2. - С. 296-302.

3. Максимова В. Ф. Реалізація стратегії підприємства в системі контролю та аудиту / В. Ф. Максимова // Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. - 2012. - Вип. 39. - С. 89-93.

4. Савченко Р. О., Савченко Н. М., Дем'янюк І. В. Внутрішній контроль: проблеми та перспективи. Ефективна економіка. 2019. № 9. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7288> (дата звернення: 21.11.2019). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.9.51